

TOMÍČKOVI: 0 chlapci, který se nestal číslem

HOLOKAUST

2. SV. VÁLKA

6 - 12. let

Občanská výchova, ZSV

Dějepis

Do 10 osob

10-30 osob

Časová dotace:

45 minut

Cíl aktivity:

Seznámit žáky/ně na příběhu malého chlapce s perzekucí Židů za 2. světové války.

Pomůcky a příprava:

Vytisknout celý soubor obrázků (1 obrázek na 1 stranu A4), obrázky rozložit po třídě tak, aby si je mohli žáci/kyně prohlédnout.

Klíčové kompetence:

Občanská, komunikativní, sociální a personální.

1. Úvodní část: Práce s obrázky - žákům/kyním zadáno, aby si prohlédli obrázky a odpověděli na tyto otázky:

1. Kde, kdo, kdy a komu nakreslil tyto obrázky?
 - Odpověď: V Terezíně Bedřich Fritta v roce 1944 svému synovi Tomíčkově ke třetím narozeninám.
2. Co to bylo za dobu, k čemu v roce 1944 sloužil Terezín?
 - Odpověď: Posádkové město Terezín se stalo v letech 1941 – 1945 koncentračním táborem, prošlo jím 140 000 Židů, do vyhlazovacích táborů na východ bylo deportováno kolem 88 000 vězňů a vězeňkyň.
3. Co taková ručně malovaná knížka mohla v Terezíně za války nahradit?
 - Odpověď: Byl to dárek, místo leporela, mohla nahradit fotoalbum, deník, pohádkovou knížku...

2. Skupinová práce: Co všechno se z obrázků můžeme dozvědět?

Zadání: Zkuste společně rozdělit obrázky do několika tematických okruhů.

(Žákům/kyním dáme čas cca 10 minut na seskupení obrázků dle témat, pak svoji práci prezentují.)

Možné okruhy:

- Co Tomík dělá, co už umí.
- Co se z obrázků může naučit (leporelo – zvířátka, předměty, barvy...).
- S čím si hraje...
- Něco o rodičích.
- Co by v budoucnu mohl dělat (a co rodiče nechtějí, aby dělal).
- Jaký by mohl život být, kdyby nebyli v Terezíně.

3. Práce s knihou - Bedřich Fritta, Ivan Klíma – O chlapci, který se nestal číslem (Židovské muzeum v Praze, 1998)

Ivan Klíma (1931- 2025) - prozaik, dramatik a publicista, disident. Narodil se v Praze, v době dospívání strávil více než tři roky v terezínském ghettu.

Výtvarník Bedřich Fritta namaloval v koncentračním táboře Terezín svému synkovi Tomíkovi obrázkovou knížku k třetím narozeninám.

Ivan Klíma napsal k těmto obrázkům příběh chlapce, který se nestal číslem. Napsal ten příběh pro malé děti, takže vyprávěl o vojskách černého panovníka, která nás obsadila, o černých úřednících a ozbrojencích v černých uniformách se smrtíhlavy na čepicích, o sestavování seznamů těch, co měli velké nosy, kudrnaté vlasy..., ti černí úředníci vymýšleli zákazy, co tito lidé nesmějí dělat, převezli je do kasáren vojenské pevnosti, odtud se řada lidí nevrátila. Byl tam i Tomík se svými rodiči, tatínek mu namaloval ke třetím narozeninám knížku. Ale protože autor nevypráví pohádku, ale jak to doopravdy bylo, tak z Terezína se z rodiny vrátil jen Tomík (chlapec, který se nestal číslem).

Možno doplnit o ukázky z knihy (viz příloha):

Str. 5

Str. 19

Str. 52

4. Závěr – společné zamyšlení

Otázka: Co znamená, že se Tomík – chlapec – nestal číslem?

Odpověď: Přežil a nestal se 1 z 6 000 000 milionů obětí holokaustu Židů za 2. světové války.